

Stasiewicz-Jasiukowa, Irena / Orłowski, Bolesław

Brückner o Janie Potockim

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 5/3-4, 575-576

1960

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

POSZUKIWANIA KORESPONDENCJI A. HUMBOLDTA

Niemiecka Akademia Nauk zwróciła się ostatnio do Polskiej Akademii Nauk z prośbą o pomoc w odnalezieniu korespondencji Aleksandra Humboldta (1769—1859), wielkiego uczonego-przyrodnika niemieckiego. Wspólna inicjatywa Akademii Nauk Niemiec i Austrii wydania całości listów uczonego napotyka na duże trudności. Przede wszystkim brak jest wiadomości o miejscu przechowywania podstawowej części tych rozproszonych papierów. Wiadomo, że A. Humboldt utrzymywał ożywioną korespondencję z wieloma uczonymi zagranicznymi, znane są też jego liczne powiązania z Polakami. Nasze zbiory biblioteczne i archiwalne, jak Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Archiwum Państwowe w Krakowie, Biblioteka Jagiellońska i Uniwersytecka we Wrocławiu posiadają w swych zbiorach wiele przykładów tego rodzaju listów wielkiego uczonego niemieckiego. Niewątpliwie nie wyczerpują one jednak całości zachowanej u nas korespondencji Humboldta.

Pragnąc pomóc w prowadzonych poszukiwaniach, Polska Akademia Nauk prosi wszystkie osoby, zarówno prywatne jak i kierownictwo, czy pracowników instytucji, w posiadaniu których znajdują się listy A. Humboldta, bądź pisma do niego adresowane, o przesłanie odpowiednich wiadomości do Archiwum Polskiej Akademii Nauk, Warszawa, Nowy Świat 72, Pałac Staszica. Odnalezione listy zostaną sfotografowane bądź zmikrofilmowane, a oryginały pozostaną z rękach dotychczasowych właścicieli. Informacje o uprzejmej przysłudze tych ostatnich zamieszczone będą w treści zamierzonego wydawnictwa.

Polska Akademia Nauk nie wątpi, że poszukiwaniami tymi stanowiącymi przykład międzynarodowej współpracy naukowej, zainteresują się zwłaszcza pracownicy naukowci, kulturalni i oświatowi, szczególnie zaś archiwiści i bibliotekarze. Pomoc ich może być też szczególnie istotna przy poszukiwaniach i dotarciu do listów mogących znajdować się w rękach prywatnych.

*Archiwum
Polskiej Akademii Nauk*

BRÜCKNER O JANIE POTOCKIM

W rozprawie naszej, opublikowanej w „Studiach i materiałach z dziejów nauki polskiej“ (Seria D, Historia Techniki i Nauk Technicznych, z. 2, Warszawa 1960, s. 3—49), znajduje się na s. 26 — w przypisie 104 — mylna infor-

macja, że Aleksander Brückner w pracy: *Jana hr. Potockiego prace i zasługi naukowe* (Warszawa 1911) nie wspomina o podróży powietrznej Jana Potockiego. Tymczasem w rozdziale drugim powyższej publikacji — na s. 17 — znajduje się następująca wzmianka:

„W opis Maroka wplótł Potocki i ustęp z opisu własnej warszawskiej podróży aerostaticznej (z r. 1788), wydane tylko w pięciu lub sześciu egzemplarzach: opis to ciekawego zjawiska meteorologicznego, burzy i obłoczków, spuszcających się na sam poziom morski i po nim się posuwających“.

Zaznaczyć jednak należy, że A. Brückner podał tu mylnie rok 1788 jako datę lotu balonem Potockiego, podróż ta odbyła się w rzeczywistości w Warszawie — 14 maja 1790 r.

Irena Stasiewicz i Bolestaw Orłowski